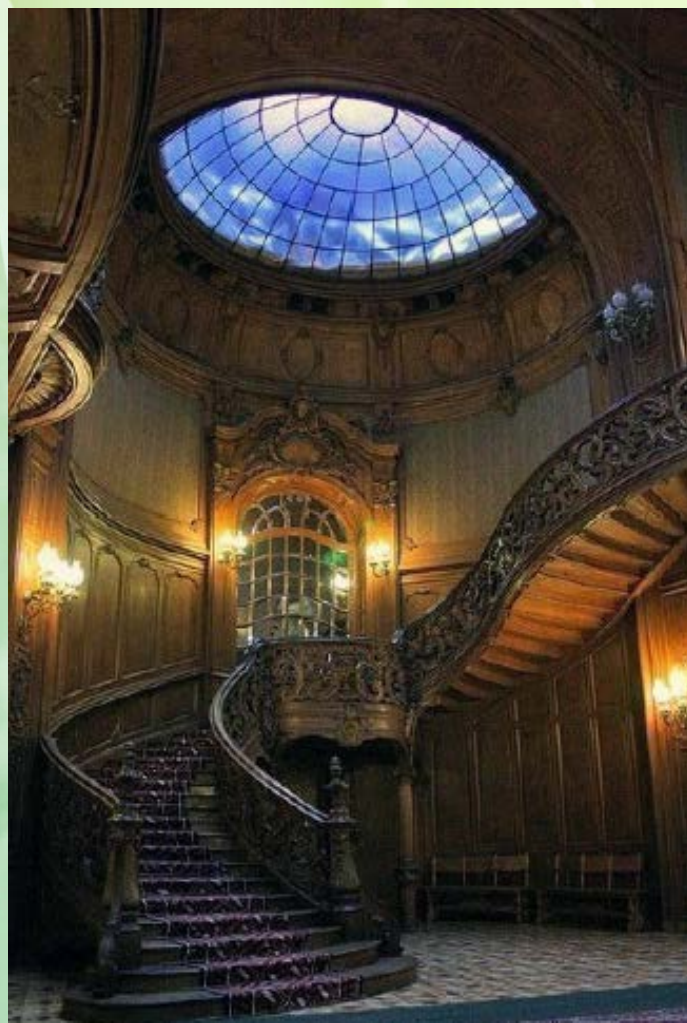

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

**ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:
ПЕРЕХІД МОВИ В ПИСЬМЕННИЦТВО
(«ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ»)**

Тези доповідей
IV Міжнародної наукової конференції
6–7 квітня 2018 року

Харків – 2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗІНА

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

КАФЕДРА РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ХУДОЖНІ ФЕНОМЕНИ В ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

ПЕРЕХІД МОВИ В ПИСЬМЕННИЦТВО

(«ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ»)

Тези доповідей

IV Міжнародної наукової конференції

6–7 квітня 2018 року

Харків – 2018

УДК 80:378.147.091(063)

ББК 80я431

X98

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
(протокол № 3 від 28.03.2018)*

Голова оргкомітету: Пасинок В. Г. – доктор педагогічних наук, професор.

Науковий керівник конференц-проекту:

Криворучко С. К. – доктор філологічних наук, професор.

Члени оргкомітету:

Черкашина Т. Ю. – доктор філологічних наук, професор;

Оржицький І. О. – доктор філологічних наук, доцент;

Песоцька Д. Л. – кандидат філософських наук, доцент;

Меркантині С. – кандидат філологічних наук, доцент;

Белявська М. Ю. – кандидат філологічних наук, старший викладач;

Андрущенко А. О. – кандидат педагогічних наук, старший викладач;

Лановий О. Г. – старший викладач;

Нестеренко О. І. – старший викладач;

Чуб В. П. – старший викладач;

Яценко І. М. – старший викладач;

Тимофєєва Ю. Є. – викладач.

Секретарі:

Мохаммад М. Н. – старший лаборант;

Бакараєва А. С. – лаборант

Бичкова А. С. – лаборант.

Адреса оргкомітету: 61022, м. Харків, майдан Свободи, 4
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
ф-т іноземних мов, к. 7-73

тел.: (057)707-52-65

X98 Художні феномени в історії світової літератури: перехід мови в письменництво («Постколоніальні стратегії»): тези доповідей IV Міжнародної наукової конференції. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 160 с.

ISBN 978-966-285-475-6

У збірнику представлені тези доповідей наукової конференції, присвяченої проблемам літературознавства, лінгвістики, методики викладання іноземних мов і світової літератури.

Для наукових працівників, викладачів, аспірантів, студентів філологічних спеціальностей.

За зміст та достовірність фактів, викладених у тезах, відповідальність несуть автори.

УДК 80:378.147.091(063)

© Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2018

Коваль О. В. РОЛЬ ПОВТОРУ В СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (на матеріалі роману Джерома Селінджера «The Catcher in the Rye»).....	61
Комаров С. А. СХІД І ЗАХІД В ОБРАЗНІЙ СТРУКТУРІ РОМАНУ М. ОНДАТЖЕ «АНГЛІЙСЬКІЙ ПАЦІЄНТ».....	62
Коноваленко Т. В. ІСТОРІЯ ЛЮДСТВА У РОМАНІ САЛМАНА РУШДІ «ДВА РОКИ, ВІСІМ МІСЯЦІВ І ДВАДЦЯТЬ ВІСІМ НОЧЕЙ».....	63
Корнеєва Л. Л. ВІДМІННОСТІ СПРИЙНЯТТЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ В СВОЇЙ/ЧУЖІЙ КУЛЬТУРІ НА ПРИКЛАДІ «ПІСЕНЬ ОССІАНА».....	64
Корнільєва Л. М. РОМАНТИЧНИЙ ОРІЄНТАЛІЗМ Р. САУТІ.....	65
Кот С. Ю. POSTCOLONIAL REPRESENTATIONS OF THE TRAVEL MOTIVE IN LOUISE ERDRICH'S «LA ROSE».....	66
Криворучко С. К. ГІБРИДНІСТЬ І «КУЛЬТУРНА ПОЛІВАЛЕНТНІСТЬ» – «ПОСТКОЛОНІАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ».....	67
Кушнір І. Б. ПРОБЛЕМА СТАНОВЛЕННЯ МИТЦЯ НА ПРИКЛАДІ АВТОБІОГРАФІЧНОЇ ПРОЗИ Ш.-Ф. РАМЮЗА.....	69
Лановий Г. М. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ ІСПАНСЬКОЇ МОВИ КРІЗЬ ПРИЗМУ ІНТЕЛЕКТ КАРТКИ.....	70
Лановий О. Г. Є.М.П. – ДІЄВИЙ ІНСТРУМЕНТ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ФОРМУВАННЯ АВТОНОМІЇ СТУДЕНТА У НАВЧАННІ.....	71

Заходу і тільки наприкінці роману самовизначається, повертається до свого коріння. Вирішальним поштовхом до цього стало бомбування Хіросіми та Нагасакі.

У пошуках ідентичності персонажі роману М. Ондатже звертаються до текстів, які конкретизують представництво культурного «Іншого»: «Історія» Геродота, «Аннали» Тацита, фрагменти Біблії, перш за все, Нового Завіту, «Останній із могікан» Дж. Ф. Купера, «Пармська обитель» Стендаля, «Кім» Р. Кіплінга.

ІСТОРІЯ ЛЮДСТВА У РОМАНІ САЛМАНА РУШДІ «ДВА РОКИ, ВІСІМ МІСЯЦІВ І ДВАДЦЯТЬ ВІСІМ НОЧЕЙ»

Коноваленко Т. В. (Мелітополь)

Салману Рушді завжди вдавалось здивувати і зачарувати свого читача. Його новий роман «Два роки, вісім місяців і двадцять вісім ночей» затягує у вир подій так, щоб потім викинути читача «досить пошарпанним, ошелешеним і цілковито щасливим на останній сторінці» [2]. Тканина роману пронизана глибокими філософськими ідеями від сенсу буття до сили кохання.

Це казка для дорослих, в якій ідеться про війну – війну джинів і людей. Війна засуджується як явище, що загрожує існуванню світу загалом і змушує людство втрачати усі ознаки людяності.

Авторський стиль Рушді в романі дивує своєю багат шаровістю, оскільки оповідь іде і про саму оповідь, і містить в собі кілька оповідей одночасно, постійно відносить читача на сторінки інших творів і влаштовує зустрічі з героями цих творів. Крім літературної інтертекстуальності твору властива й історична співвіднесеність. Письменник проводить чітку паралель між художнім зображенням війни джинів і людей та війнами з історії людства. У романі знаходимо навіть натяк на анексію Криму та АТО, де йдеться про «ошалілих джинів-паразитів як «зелених чоловічків» на танках на сході Європи, що збивали в небі пасажирські літаки» [1, с. 282].

Автором здійснюється контрастне порівняння історії світів джінів і людей. Буття світу джінів є бездіяльним, незмінним і нудним. Людське життя навпаки показано як сфера постійних змін, нескінченних метаморфоз, що й приваблює джінів втрутитися в цей динамічний світ.

Певним чином Салман Рушді виступає і прокурором, і адвокатом людства – він перераховує глобальні проблеми світу джінів, змалювавши їх зі світу людей: «... бачу обмеженість цього світу, його залюбленість у блискучі брязкальця, його аморальність, його загальнопоширену зневагу до людських істот, яку я мушу назвати на ім'я: расизм» [1, с. 274].

ЛІТЕРАТУРА

1. Рушді С. Два роки, вісім місяців і двадцять вісім ночей: роман / переклад з англ. Андрія Савенця. Львів: Видавництво Старого Лева, 2017. 336 с.
2. Юзефович Г. Есть ли жизнь после Non/fiction? Да! С романами Салмана Рушди и Дэвида Митчелла. URL: <https://meduza.io/feature/2016/12/10/est-li-zhizn-posle-non-fiction>

ВІДМІННОСТІ СПРИЙНЯТТЯ ЛІТЕРАТУРНОГО ТЕКСТУ В СВОЇЙ/ЧУЖІЙ КУЛЬТУРІ НА ПРИКЛАДІ «ПІСЕНЬ ОССІАНА»

Корнєєва Л. Л. (Ніжин)

Одним з чинників утворення й підтримання міжкультурних меж є ракурс сприйняття певних культурних феноменів представниками своєї/чужої культури. Прикладом можуть бути «Пісні Оссіана», що почали видаватись шотландцем Джорджем Макферсоном у 1760-х роках та зустріли доволі спірне сприйняття у тогочасній Британії. Найзапекліші суперечки точились не стільки навколо їх літературно-мистецького рівня, як навколо питань їх автентичності. Після унії Англії та Шотландії 1707 р. та битви при Каллодені 1746 р. у країні було чимало як людей, що прагнули довести високий рівень давньої культури кельтів, так і тих, хто дотримувався протилежних мотивацій. Показово, що дуже позитивно відгукувався про «Пісні Оссіана» американський президент Т. Джефферсон, який

мав через батька валлійське (тобто кельтське) коріння. Сам же Дж. Макферсон, набувши специфічного досвіду у суперечках навколо автентичності поем, почав займатись політичною діяльністю та публікуватись як історик.

Інше сприйняття «Пісні Оссіана» мали за межами Британії, де ці внутрішньо-британські протилежні емоційні ідеологічні мотивації були відсутні. Доволі типовою для Європи є гетівська презентація «Пісень Оссіана» в його романі «Страждання молодого Вертера». «Оссіанівський» текст відкривається вертеровому серцю актуальною для нього тематикою кохання й смерті та образною екзотикою іншої епохи і культури, що вельми значимо для героя, який прагнув і власної «іншості» та унікальності. У романі Гете «Пісні Оссіана» виступають у ролі вдалого культуртрегера, що поєднує своє і чуже.

Маємо на цьому прикладі чергове підтвердження, що всередині «своєї» культури текст може мати суттєве ідеологічне навантаження, яке не є актуальним для інших культур. Об'єднувати й долати культурні межі можуть тільки ті твори, які містять універсальну тематику, звертаються до загальнолюдських проблем та цінностей або, принаймні, можуть бути так проінтерпретовані.

РОМАНТИЧНИЙ ОРІЄНТАЛІЗМ Р. САУТІ

Корнільєва Л. М. (Харків)

Неудаваний інтерес романтиків по відношенню до географічно віддалених регіонів, екзотичних ландшафтів, культур країн Сходу і континентальної Європи був однією з основних форм ескапізму – втечі від навколишньої невтішної дійсності. Цьому неабиякою мірою сприяли і об'єктивні причини, а саме великі географічні відкриття і конкретно-історичні події кінця XVIII – першої половини XIX століття. Серед них слід назвати вторгнення Наполеона до Єгипту у 1798 р. та завоювання ним цієї країни у наступному 1799 р., війна Другої Коаліції у 1798-1802 рр. проти Франції, повстання в Іспанії 1820-1823 рр., у результаті якого війська відмовилися знову завоювати іспанські колонії в Америці, здобуття Грецією незалежності від Османської імперії у 1821-1831 рр., військові операції

Франції у Алжирі, починаючи з 1830 р. У XIX ст. Сходознавство стає окремим напрямом гуманітарних досліджень при університетах та науково-дослідних інститутах Європи і світу. І хоча орієнталізм не був породжений романтизмом, найповніше він проявився саме у мистецтві цієї доби. Захоплення Сходом починає вирізняти твори найбільш відомих і шанованих поетів-романтиків західної цивілізації.

Захоплення Р. Сауті Сходом відображене у великій кількості реалій, які поет взяв з документальних джерел. Але, попри пристрасть до роботи з історичними першоджерелами, Схід у творчості Р. Сауті все ж таки є умовним. Зазвичай створений Р. Сауті у поезіях образ Сходу віддзеркалює саме топоніміку Європи і цінності європейця.

Висновки окремих вчених про наявність у Р. Сауті шовіністичних настроїв по відношенню до культури народів Сходу є дещо перебільшеними та викривленими. Засновані на численних свідченнях гордості поета за свою країну і досягнення Британії у зовнішній політиці, а також прикладах некомпетентної оцінки поетом реалій іншої, маловідомої йому культури, подібні звинувачення абсолютно несправедливо висловлювалися на адресу Р. Сауті.

POSTCOLONIAL REPRESENTATIONS OF THE TRAVEL MOTIVE IN LOUISE ERDRICH'S «LA ROSE»

Кот С. Ю. (Миколаїв)

Spatial experience of mobility and movement has a pivotal role in human life. Despite the fact that the latest developments in the field of transport and communication led to active transformations in the cultural practices of mobility, this spatial experience is built on the foundation of essential paradigms inherent in a particular culture. Mobility for many indigenous peoples of North America is often linked with the traditional nomadic way of life, on the one hand, and, on the other hand, with the colonial history of forced dislocation and resettlement to reservations. It has previously been observed that the motive of travel and home coming are the defining features of